

ਆਇਰਨ (ਲੋਹਾ) ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ

Iron and Your Health

ਆਇਰਨ (ਲੋਹਾ) ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਿਉਂ ਹੈ?

ਆਇਰਨ (ਲੋਹਾ) ਅਜਿਹਾ ਖਣਿਜ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਹੀਮਗਲੋਬਿਨ ("ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੀ-ਮੁਹ-ਗਲੋ-ਬਿੰਨ" ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੀਮਗਲੋਬਿਨ ਤੁਹਾਡੇ ਰੈਂਡ ਬਲਡ ਸੈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੱਕ ਆਕਸੀਜਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਫ਼ੀ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੀਮਗਲੋਬਿਨ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਅਨੀਮੀਆ ("ਅਹ-ਨੀ-ਮੀ-ਆਹ" ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਲਵ। ਅਨੀਮੀਆ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਹਰ ਵੇਲੇ ਥਕਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਿਆਦਾ ਜਲਦੀ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣਾ। ਨਿਆਇਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਵਾਸਤੇ ਆਇਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲੂੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਜਾਂ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ:

ਉਮਰ (ਸਾਲ)	ਮਰਦ	ਔਰਤ
1 ਤੋਂ 3	7 ਐਮਜ਼ੀ	7 ਐਮਜ਼ੀ
4 ਤੋਂ 8	10 ਐਮਜ਼ੀ	10 ਐਮਜ਼ੀ
9 ਤੋਂ 13	8 ਐਮਜ਼ੀ	8 ਐਮਜ਼ੀ*
14 ਤੋਂ 18	11 ਐਮਜ਼ੀ	15 ਐਮਜ਼ੀ
19 ਤੋਂ 49	8 ਐਮਜ਼ੀ	18 ਐਮਜ਼ੀ
50 ਤੋਂ ਵੱਧ	8 ਐਮਜ਼ੀ	8 ਐਮਜ਼ੀ
ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ	27 ਐਮਜ਼ੀ
19 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾ ਰਹੀ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ	10 ਐਮਜ਼ੀ
19 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾ ਰਹੀ	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ	9 ਐਮਜ਼ੀ

* ਐਸ ਜੀ = ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ

* ਇਸ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਮਾਹਵਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਲਗਭਗ 11 ਐਸ ਜੀ ਹੈ।

ਕੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਆਦਾ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਹਾਂ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਟੇਬਲ ਵਿੱਚ ਸੁਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਆਇਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟ, ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਪੋਲਟਰੀ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਮਾਤਰਾ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੌਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਜਿੰਨੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਜਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

50 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਹਲੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਉਹ 19 ਤੋਂ 49 ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਕਸਰ ਖੂਨ ਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਖੂਨ ਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੱਧ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਜੇ ਮੈਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਾਫ਼ੀ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂ?

ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿਆਦਾ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਭਰਪੂਰ ਭੋਜਨ ਚੁਣੋ। 16 ਤੋਂ 20 ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਵਾਲਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਲਟੀਵਿਟਾਮਿਨ/ਖਾਣਿਜ ਪ੍ਰਰਕ ਲਈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੇ ਸਤਰ ਤੁਹਾਡੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟ ਸੀ, ਸੰਭਵ ਹੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਜਿਆਦਾ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਆਪਣੀਆਂ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਸੰਬੰਧੀ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਬੱਚੇ ਕਾਫੀ ਆਇਰਨ (ਲੋਹਾ) ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ?

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬੱਚੇ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਲਗਭਗ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਰਹਿਣਗੇ। ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਭੋਜਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ 2 ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਤੱਕ ਦਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੱਕ ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ। ਛਾਤੀ ਦਾ ਦੁੱਧ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ 9 ਤੋਂ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੋਣ ਜਾਣ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਭੋਜਨ ਖਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣ ਤੱਕ ਸਟੋਰ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਹੋਇਆ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਫਾਰਸ਼ੂਲਾ ਪਿਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲਗਭਗ 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਤੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 6 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਮਰ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਖੁਕਾਕ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਠੋਸ ਭੋਜਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਨਾਲ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸੀਰੀਅਲ, ਮੀਟ, ਪੋਲਟਰੀ, ਮੱਛੀ, ਅੰਡੇ, ਦਾਲਾਂ, ਬੀਨਜ਼ ਅਤੇ ਟੋਫੂ। ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਭੋਜਨ ਦਿਨ ਵਿਚ 2 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵਧ ਵਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ ਅਨੇਕ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਭਰਪੂਰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, [HealthLinkBC File #69c ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭੋਜਨ ਦੇਖੋ](#)।

ਮੈਂ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਆਇਰਨ (ਲੋਹਾ) ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ/ਦੀ ਹਾਂ?

ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਆਇਰਨ (ਲੋਹਾ) 2 ਰੂਪਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:

- **ਹੈਮ (Heme)** ਆਇਰਨ ਮੀਟ, ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਪੋਲਟਰੀ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੁਆਰਾ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਜਬ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- **ਨੈਨ-ਹੈਮ (Non-heme)** ਆਇਰਨ ਬੀਨਜ਼ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ, ਸਾਬਤ ਅਨਾਜਾਂ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲਾਂ, ਗਿਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬੀਜਾਂ, ਅਤੇ ਅੰਡਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਜਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਭੋਜਨ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੈਨ-ਹੈਮ (Non-heme) ਆਇਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੈਮ (Heme) ਆਇਰਨ ਭੋਜਨਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਾਕੇ ਜਜਬ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨਾਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਲਾਲ, ਪੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰੀਆਂ ਪੈਪਰਜ਼, ਬੱਚੋਕਲੀ, ਬਰਸਲ ਸਾਪਰਾਊਟਸ, ਸਨੋਪੀਜ਼, ਪਪੀਤਾ, ਕਿਵੀ ਫਰੂਟ, ਸਟੋਂਬੈਰੀਆਂ, ਸੰਤਰੇ ਅਤੇ ਗਰੇਪਫਰੂਟ।

ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਇਰਨ (ਲੋਹਾ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੋਜਨ ਦੇ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਅੜਾਓ:

- ਇੱਕ ਸੰਤਰੇ ਜਾਂ ਆਪੇ ਗਰੇਪਫਰੂਟ (ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਨਾਲ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀਰੀਅਲ (ਨੈਨ-ਹੈਮ ਆਇਰਨ)

• ਪੋਰਕ (ਨੈਨ-ਹੈਮ ਆਇਰਨ) ਦੇ ਨਾਲ ਸਪਲਿਟ ਪੀ ਸੂਪ (ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ)

• ਪਾਲਕ (ਨੈਨ-ਹੈਮ ਆਇਰਨ) ਅਤੇ ਸਟੋਂਬੈਰੀਆਂ ਜਾਂ ਪੈਪਰਜ਼ (ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਸਲਾਦ

• ਟਮਾਟਰ ਦੀ ਸੌਸ ਵਿਚ ਦਾਲਾਂ (ਨੈਨ-ਹੈਮ ਆਇਰਨ), ਬਰੋਕਲੀ, ਅਤੇ ਲਾਲ ਪੈਪਰਜ਼ (ਵਿਟਾਮਿਨ ਸੀ)

ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਨੈਨ-ਹੈਮ ਆਇਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਸਟ-ਆਇਰਨ ਦੇ ਬਰਤਨਾਂ ਵਿਚ ਪਕਾਓ।

ਆਪਣੇ ਖਾਣੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬਲੈਕ ਟੀ, ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਚਾਹ ਜਾਂ ਕਾਫੀ ਨਾ ਪਿਓ। ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1 ਘੰਟਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ। ਇਹ ਪੇਯ ਪਦਾਰਥ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਜਜਬ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨੈਨ-ਹੈਮ ਆਇਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕੀ ਸੈਨ੍ਹੂੰ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੇ ਪੂਰਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੇ ਪੂਰਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੇ ਪੂਰਕ ਤਾਂ ਹੀ ਲਓ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਇਰਨ (ਲੋਹਾ) ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਿਆਣਿਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ। ਆਇਰਨ ਵਾਲੇ ਮਲਟੀਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਸਮੇਤ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੇ ਪੂਰਕਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੋ।

ਹੀਮੋਕ੍ਰੋਮੋਟੋਸਿਸ (hemochromatosis) ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਇਰਨ (ਲੋਹਾ) ਜਜਬ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੇ ਪੂਰਕ ਨਹੀਂ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਅਤੇ ਕੈਲਸੀਅਮ ਪੂਰਕ ਦੋਵੇਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਾ ਲਓ। ਕੈਲਸੀਅਮ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੂਰਕ ਤੋਂ ਜਜਬ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਦਿਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤੱਤਮ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮੇਸਿਸਟ ਜਾਂ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ

ਆਇਰਨ (ਲੋਹੇ) ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, [HealthLinkBC File #68d ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਆਇਰਨ ਦੇਖੋ](#)।

ਪੋਸ਼ਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ **8-1-1** ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ।